

Sygn. akt II Ka 48/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Łomży w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Skrodzki (spr.)

Sędziowie: SO Janusz Tańcula

SO Jolanta Małachowska

Protokolant: Katarzyna Niemira

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Łomży – M. G.

po rozpoznaniu 7 marca i 11 kwietnia 2018 roku

sprawy skazanego M. R.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Łomży VII Zamiejscowy Wydział Karny w K. z 19 grudnia 2017r sygn. akt VII K 201/17

I. zmienia zaskarżony wyrok łączny w ten sposób, że uzupełnia jego komparycję poprzez dodanie, że skazanemu M. R. orzeczono wyrokiem Sądu Rejonowego w Łomży VII Zamiejscowy Wydział Karny z dnia 29 grudnia 2011r w sprawie sygn. akt VII K 338/11 karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat trzech oraz karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych po 10 złotych każda i na podstawie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w zakresie połączenia kar z tego wyroku z karami orzeczonymi w sprawach : II K 469/06 SR w Łomży i VII K 17/16 SR w Łomży Zamiejscowy Wydział Karny w K..

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy .

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata P. D. kwotę 144 złote dodatkowo powiększoną o należny podatek VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu w postępowaniu odwoławczym.

IV. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

II Ka 48/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Łomży VIII Zamiejscowy Wydział Karny w K. ustalił iż :

M. R. został skazany prawomocnymi wyrokami :

- Sądu Rejonowego w Łomży II Wydziału Karnego w Ł. z dnia 17.01.2007r. sygn. akt II K 469/06 za czyny z art. 62 ust.2 i art. 58 ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym

zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, zarządzoną postanowieniem z dnia 31.05.2017r. - podlegającą wykonaniu.

- Sądu Rejonowego w Łomży Zamiejscowego Wydziału Karnego w K. z dnia 21.04.2016r. sygn. akt VII K 17/16 za czyn z art. 56 ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii na karę 2 lat 6 miesięcy pozbawienia wolności - podlegającą wykonaniu.

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Łomży VII Zamiejscowy Wydział Karny w K. z dnia 19 grudnia 2017r sygn. akt VII K 201/17

I. Na podstawie art. 85§1i2 kk, art. 85a kk, art. 86§1 kk połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego M. R. wyrokami opisanymi w pkt. I i II i wymierzono mu karę łączną w wysokości 3 /trzech/ lat pozbawienia wolności.

II. Na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej orzeczonej w pkt. I zaliczono skazanemu okres pozbawienia wolności od dnia 10.10.2006r. godz. 11:15 do dnia 16.10.2006r., od dnia 21.12.2015r. godz. 7:25 do dnia 30.03.2016r. godz. 15:45 oraz od dnia 23.10.2017r. godz. 14:30.

III. Orzeczono że pozostałym zakresie połączone wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu.

IV. Zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. D. wynagrodzenie za wykonywanie obowiązków obrońcy z urzędu skazanego M. R. w kwocie 221,40 zł /dwieście dwadzieścia jeden złotych czterdzieści groszy/, w tym kwotę 41,40 zł /czterdzieści jeden złotych czterdzieści groszy/ podatku VAT.

V. Zwolniono skazanego od opłat i kosztów sądowych, którymi obciążono Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyrok w zakresie punktu I złożył obrońca skazanego .

Na podstawie art. 438pkt. 3 i 4 k.p.k. zarzucił temu wyrokowi :

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mających wpływ na treść orzeczenia poprzez uznanie iż skazany nie zasługuje na wymierzenie kary łącznej z zastosowaniem zasady absorpcji w sytuacji gdy skazany zachowuje się poprawnie , prezentuje regulaminową postawę względem przełożonych , ma krytyczny stosunek do popełnionych przestępstw , co przemawia za zastosowaniem tej reguły wobec skazanego .

- rażąco niewspółmierność orzeczonej w punkcie I kary łącznej w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności w sytuacji gdy po stronie skazanego występował szereg okoliczności łagodzących , które nie zostały przez Sąd meriti uwzględnione lub zostały uwzględnione jedynie w niewielkim zakresie .

Stawiając te zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I poprzez orzeczenie wobec skazanego kary łącznej z zastosowaniem absorpcji w wymiarze 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności jak też o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje .

Apelacja obrońcy skazanego w zakresie podniesionych zarzutów nie zasługuje na uwzględnienie .

Kara łączna i jest to stanowisko utrwalone w doktrynie i orzecznictwie powinna być postrzegana jako swoiste podsumowanie działalności przestępczej sprawcy. Stanowi ona wyraz potępienia w stosunku do postępowania sprawcy, jak również podkreśla nieopłacalność przestępczej działalności. Z drugiej strony, orzeczona kara łączna powinna być niezbędna dla osiągnięcia celów indywidualnego oddziaływania. W procesie orzekania kary łącznej sąd powinien opierać się na dyrektywach określonych w art. 85a k.k. , jednakże wspartych na dyrektywach pomocniczych, tak aby możliwa stała się odpowiedź na pytanie czy w danym przypadku zachodzą okoliczności, które przemawiają za zsumowaniem dolegliwości, czy też przeciwnie w imię racjonalizacji karania, wskazują na konieczność

pochłonięcia części kar. Stosowanie zatem kumulacji albo absorpcji, jako że są to rozwiązania skrajne, wymaga istnienia szczególnych przesłanek przemawiających za jednym albo drugim rozstrzygnięciem.

Wszystkie te okoliczności i wymagania zostały prawidłowo uwzględnione i ocenione przez Sąd Rejonowy na co jednoznacznie wskazuje sporządzone w sprawie uzasadnienie. Argumenty ponoszone przez obrońcę mają charakter wyłącznie polemiczny a dodatkowo odwołują się do koncepcji prawnej (obowiązkowej korzyści dla skazanego względem odrębnego wykonywania kar jednostkowych) która nie ma obecnie umocowania kodeksowego. Złagodzenie sytuacji skazanego w porównaniu z odrębnym wykonywaniem kar jednostkowych jest tylko możliwością, jaką otwiera kara łączna, i nie może stanowić dyrektywy wymiaru kary. Priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji (por. A. Marek: Komentarz, Kodeks karny, Warszawa 2004 rok s. 293; wyrok SN z 2 grudnia 1975 roku Rw 628/75, OSNKW 1976/2/33, wyrok SA w Katowicach z dnia 13 listopada 2003 roku, II AKa 339/03, LEX nr 183336, wyrok SA w Lublinie z dnia 16 marca 2010r II AKa 57/10).

Analizując skazania objęte wyrokiem łącznym Sąd Okręgowy nie dopatrywał się ścisłej więzi podmiotowo-przedmiotowej, która uzasadniałaby zastosowanie zasady pełnej absorpcji. Aczkolwiek obydwie skazania dotyczyły przestępstw związanych z szeroko rozumianym handlem narkotykami to w realiach przedmiotowej sprawy przestępstwa, za które wymierzono kary podlegające łączeniu, nie pozostawały w bliskim związku czasowym. Pomiędzy nimi upłynął okres 8 lat. Tymczasem zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie przyjmuje się, że zasadę absorpcji stosuje się w wymiarze kary łącznej wyjątkowo, gdy związek podmiotowo-przedmiotowy zbiegających się przestępstw jest tak ścisły, że upodabnia je do jednego przestępstwa, jak w przypadku pomijalnego zbiegu przestępstw lub ciągu przestępstw, gdy nie potrzeba podwyższać progu represji karnej. Zgodzić też należy się z poglądem wyrażonym przez Sąd Apelacyjny w Krakowie w orzeczeniu z dnia 14 maja 2008 r. sygn. II AKa 50/08 zgodnie, z którym kara nadmiernie łagodna, a zatem niesprawiedliwa, może prowadzić do poczucia swego rodzaju bezkarności popełnionego przestępstwa i w ten sposób może przyczynić się do dalszej demoralizacji sprawcy.

Trudno też podzielić, jako argumenty przemawiające za koniecznością zastosowania zasady absorpcji, dane wynikające z opinii o skazanym z Zakładu Karnego. Z treści opinii o skazanym wynika, iż aczkolwiek proces resocjalizacji w zakładzie karnym przebiega poprawnie to wskazać należy, iż takie zachowanie skazanego powinno być normą w procesie resocjalizacji, a nie szczególną okolicznością uzasadniającą zastosowanie zasady pełnej absorpcji przy wymiarze kary łącznej. Sąd Rejonowy przy orzekaniu kary łącznej uwzględnił te dane, a zatem miał też na względzie poprawną opinię o skazanym, wskazującą na prawidłowy wpływ resocjalizacyjny dotychczasowego osadzenia skazanego w warunkach penitencjarnych. Odmienne jednak niż obrońca okoliczności te ujmował w kategoriach obiektywnych i postrzegał w kontekście całokształtu okoliczności mających wpływ na wymiar kary łącznej.

Całkowicie bezzasadny jest też zarzut dotyczący rażącej surowości wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności. W orzecznictwie uznaje się, że zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, gdy kara jakkolwiek mieszcząca się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia czynu zabronionego, jak i osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy w odczuciu społecznym jest karą niesprawiedliwą (wyr. Sądu Najwyższego z 11.04.1985 r. V KRN 178/85). Wskazuje się, że „nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – „rażąco” niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu niedającym się wręcz zaakceptować” (II KRN 189/94, OSN Prok. i Pr. 1995 nr 5 poz. 18). Niewspółmierność kary zachodziłaby zatem wówczas, gdy zastosowana w niniejszej sprawie kara, wymierzona za przypisane oskarżonemu przestępstwo, nie odzwierciedlałaby należycie stopnia społecznej szkodliwości czynów oraz nie uwzględniałaby w wystarczającej mierze celów kary (wyr. SN z 30.11.1990 r. WR 363/90, OSNKW 1991, Nr 7-9, poz. 39).

W sytuacji gdy Sąd Rejonowy mógł wymierzyć karę w granicach od 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności do 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności to wymierzenie kary łącznej w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności w żaden sposób nie czyni takiej kary rażąco surowej.

Zmiana zaskarżonego wyroku jest natomiast konsekwencją sytuacji iż w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego nie obowiązuje zasada skargowości . Aczkolwiek istotnie w sprawie VII K 338/11 SR w Łomży Zamiejscowy Wydział Karny nie doszło do zarządzenia wykonania warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności a sama kara grzywny także została wykonana (k. 156,207 w/w akt) to okoliczność iż konkretne skazanie nie podlega łączeniu z innymi skazaniami nie może skutkować jego eliminacją z komparacji wyroku łącznego . Rozwiązaniu tej sytuacji służy przewidziany przez ustawodawcę instrument w postaci umorzenia postępowania. Sąd nie znajdując podstaw do połączenia konkretnego skazania – wskazanego wprost w karcie karnej – musi to wyrazić wprost w sentencji wyroku a nie w sposób dorozumiany poprzez jego pominięcie w komparacji wyroku . Zawarcie w komparacji wyroku wszystkich rozważanych skazań i podjęcie w tym zakresie kompletnych merytorycznych decyzji powoduje iż można w każdym czasie ustalić – na przykład w związku z kolejnym wnioskiem skazanego o wydanie wyroku łącznego – jakie skazania podlegały analizie i ocenie sadu merytorycznego a zatem jaki istnieje w tym zakresie ewentualny stan rzeczy osadzonej.

Z tych też względów na mocy art. 437§1 k.p.k. orzeczono jak w sentencji .

Wynagrodzenie za obronę skazanego z urzędu zasądzono zgodnie z § 17 ust. 5 w zw. z § 4 ust. 3 w zw. z § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r poz. 1714).Z uwagi na pobyt w zakładzie karnym i Sąd na podstawie art. 624 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. zwolnił skazanego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.